

R E T T E L S E S B L A D

Erstatter den danske version af udvalgets betænkning dateret 17. oktober 2011
(*Rettelsesbladet korrigerer forslagsstillers titel*)

BETÆNKNING

Afgivet af Kultur-, Uddannelse-, Forskning og Kirkeudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx 2011 om uddannelsesstøtte

(*Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Forskning og Nordisk Samarbejde*)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Andreas Uldum, (D), næstformand

Inatsisartutmedlem Harald Bianco, (IA), suppleant

Inatsisartutmedlem Hans Aronsen, (IA)

Inatsisartutmedlem Ruth Heilmann, (S)

Inatsisartutmedlem Aleqa Hammond, (S)

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. september 2011 under EM 2011 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Lovforslaget har som overordnet formål at udforme en mere tidssvarende uddannelsesstøttelovgivning på baggrund af de senere års betydelige fokus på uddannelsesindsatsen og de erfaringer, der er indvundet siden vedtagelse af den gældende lovgivning på området i 2004.

Som følge af den centrale rolle, uddannelsesindsatsen spiller i forhold til udviklingen af det grønlandske samfund, anses det for vigtigt i højere grad at inddrage Inatsisartut i formuleringen af de grundlæggende principper for uddannelsesstøttereglerne, og

udformningen af forslaget har været motiveret af de udfordringer, der kendetegner et samfund under forandring, herunder mulighederne for at imødegå de krav, som fremkomsten af nye erhverv og storskalaprojekter stiller til uddannelsesindsatsen. I forlængelse heraf indebærer forslaget, at en række grundlæggende uddannelsesstøtteregler nu foreslås fastsat af Inatsisartut i stedet for ved administrativ regulering.

Derudover tager forslaget højde for Inatsisartuts beslutning på finansloven for 2011 om, at grønlandske uddannelsessøgende, der modtager dansk SU, vil kunne få en årlig feriefrirejse, hvis de i øvrigt opfylder Grønlands Selvstyres regler om uddannelsesstøtte.

Forslaget indebærer endvidere, at reglerne om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld nu foreslås indarbejdet i uddannelsesstøttelovgivningen i stedet for den nuværende opdeling i 2 love.

Forslagets førstebehandling.

Under førstebehandlingen var der generel tilfredshed med lovforslaget, men de enkelte partier havde blandt andet følgende bemærkninger:

Inuit Ataqatigiit.

Inuit Ataqatigiit anser derfor det foreliggende lovforslag som et rigtigt og vigtigt skridt hen imod at flere og flere unge får sig en uddannelse. Lovforslaget vil uden tvivl få endnu flere til at påbegynde og afslutte en uddannelse, og herudover skabe incitament for, at disse unge efterfølgende vil søge beskæftigelse i Grønland.

Siumut.

Man vil i fremtiden fastsætte uddannelsesstøtten administrativt i form af en beslutning hos Naalakkersuisut og ikke gennem finansloven. Dette er sket efter krav fra Lovkontoret. Vi vil fra Siumut kræve en redegørelse af de eventuelle økonomiske konsekvenser samt en redegørelse om følgerne af at uddannelsesstøtten ikke længere skal fastsættes af Inatsisartut og om hvilke konsekvenser dette vil have for de berørte parter.

Demokrater.

Er ikke tilfredse med visse af bestemmelserne i § 31. Her fremgår det, at samfundet ønsker at forskelsbehandle, alt efter om man bor i en by eller en bygd. Dette er uacceptabelt. Hvis du bor i en by kan du få et tilskud, der svarer til det beløb, du har indbetalt. Hvis du bor i en bygd eller et yderdistrikt kan du få det dobbelte. Dette er udtryk for utidig forskelsbehandling.

Atassut.

Atassut ønsker, at det præciseres i loven, at der er tale om månedlige ydelser, både hvad angår uddannelsesstøtten og studielånet. Derudover har Atassut ikke indvendinger til, at de beløbsmæssige størrelser af uddannelsesstøtten fastsættes administrativt efter et samråd med de uddannelsessøgendes organisationer.

Kattusseqatigiit Partiiat.

Kattusseqatigiit Partiiat mener, at studenterorganisationer bør have mulighed for, at føre direkte forhandlinger med Naalakkersuisut angående de studerendes vilkår, idet der hidtil blot foretages høringer.

Høringssvar.

Forslaget har været til høring hos relevante høringsparter i perioden 25. november til 23. december 2010. Høringen har givet anledning til nogle få ændringer i forslaget. De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Der er af Departementet for Uddannelse og Forskning udarbejdet en samlet oversigt over de indkomne høringssvar tilføjet Departementets kommentarer.

Udvalgets behandling af forslaget.

Udvalget finder det positivt, at reglerne for uddannelsesstøtte og tilskud til afvikling af uddannelsesgæld herved er samlet i én lov, og at der med lovforslaget i højere grad sker en prioritering af uddannelser, der modsvarer det grønlandske arbejdsmarkeds behov, og at uddannelsesstøtten anvendes på den mest hensigtsmæssige måde både i forhold til en rationel udnyttelse af de økonomiske ressourcer og i relation til at sikre viden og kompetencer, som det grønlandske arbejdsmarked efterspørger. Udvalget finder det endvidere positivt, at der via loven gives mulighed for, at studerende på dansk SU kan ydes en årlig feriefrirejse til hjemlandet.

Bemærkninger til enkelte paragraffer:

Efter lovforslagets § 14, stk. 3 ” fastsætter Naalakkersuisut regler om stipendium- og lånesatser, børnetillæg, overgangsordninger og eventuelle satser for særydelser. Naalakkersuisut kan samtidig fastsætte regler om en løbende regulering af satserne”.

Satserne har tidligere årligt været fastsat i en tekstanmærkning til Finansloven. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget anføres: ”...at Lovkontoret efter forslagets høring har fremsendt krav om, at satserne for stipendier, børnetillæg, lån og eventuelle særydelser samt tilskud til arbejdsgivere ikke længere skal fastsættes på finansloven, hvilket er blevet støttet af Departementet for Finanser. Lovkontoret har i den forbindelse foreslået, at satserne for disse lovbundne ydelser skal fastsættes administrativt i bekendtgørelsesform. Lovkontoret har i samme forbindelse oplyst, at Lovkontoret ikke finder det nødvendigt at foretage en ny høring på grund af de af Lovkontoret krævede ændringer”. Satserne er som en konsekvens heraf ikke medtaget i det foreliggende forslag for Finanslov 2012.

I forbindelse med at satserne hidtil har været fastsat via Finansloven, er der foretaget en årlig vurdering af beløbene. Fastsættes satserne i form af en bekendtgørelse finder udvalget ikke, at en sådan regelmæssig justering umiddelbart kan påregnes at finde sted, og udvalget anbefaler derfor, at Naalakkersuisut udarbejder et ændringsforslag til § 14, stk. 3, således at satserne for uddannelsesstøtte fortsat fastsættes via en tekstanmærkning til Finansloven.

Endvidere skal der også udarbejdes et ændringsforslag til § 15, stk. 1, således at størrelsen af tilskuddet til arbejdsgivere ligeledes fortsat fastsættes via en tekstanmærkning til Finansloven.

Lovforslagets § 31 lyder: ”Tilskud udgør det beløb, som ansøgeren har indbetalt i indbetalingsåret, hvis ansøgeren i indbetalingsåret bor i en by. Hvis ansøgeren kan dokumentere at bo i en bygd eller yderdistrikt i mindst 6 måneder umiddelbart forud for ansøgningens indgivelse til Naalakkersuisut, beregnes tilskuddet ved at gange det indbetalte beløb i indbetalingsåret med 2”.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er formålet med denne paragraf, at belønne dem, der søger ansættelse, hvor mangel på uddannet arbejdskraft er særlig mærkbar, hvilket eksempelvis gælder inden for folkeskoleområdet.

Udvalget finder, at der her er tale om en forskelsbehandling, som ikke synes velbegrundet og berettiget i denne sammenhæng. Ønsker samfundet at tiltrække og fastholde uddannede i bygder og yderområder kan dette eksempelvis finde sted i forbindelse med løn- og

overenskomstforhandlinger, hvorved belønningen opnås for at udføre et arbejde i en bygd eller et yderområde og ikke blot for at bosætte sig der. Bestemmelsen er medvirkende til at sløre transparensen i lovgivningen, og den harmonerer ikke med de generelle ønsker om at øge arbejdskraftens mobilitet i forbindelse med blandt andet storskalaprojekter.

Udvalget anbefaler derfor, at Naalakkersuisut fremsætter et ændringsforslag hvorefter § 31, stk. 1, får følgende indhold: *”Tilskud udgør det beløb, som ansøgeren har indbetalt i indbetalingsåret”*, at § 31, stk. 2, udgår, og stk. 3 til 5 ændres til stk. 2 til 4.

Udvalget finder i øvrigt, at der ved sammenskrivningen af de nuværende lovgivninger om uddannelsesstøtte og afvikling af uddannelsesgæld er foretaget en rimelig forenkling af beregningerne i forbindelse med tilskud til afvikling af studiegæld til gavn for både de studerende og administrationen.

Udvalget finder endelig, at de bemyndigelser, der via loven gives til Naalakkersuisut, og som skal udmøntes i en ny bekendtgørelse, harmonerer med intentionerne i lovforslaget og de hidtidige regler på området. Udvalget ser i den forbindelse positivt på de muligheder der ligger i § 14, stk. 4, omkring differentiering af uddannelsesstøtte, således at støtten blandt andet kan tilpasses de individuelle behov, der kan være forbundet med forskellige uddannelser for eksempel specielt dyre bøger. Udvalget finder, at de afsatte midler ved en sådan differentiering kan udnyttes mest optimalt.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet under forslagens almindelige bemærkninger. Det er her blandt andet anført, at forslaget ikke i sig selv får økonomiske og administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre eller kommunerne, idet forslaget alene fastlægger de overordnede lovgivningsmæssige rammer for reguleringen af uddannelsesstøtten fra Grønlands Selvstyre.

Det bemærkes samtidig, at de bestemmelser, der nu formelt foreslås ændret ikke antages at medføre økonomiske konsekvenser, idet disse bestemmelser alene er tilpasset gældende praksis og den måde de gældende regler er blevet fortolket.

Dog anføres, at ophævelsen af bestemmelsen om indtægtsregulering af tilskud til afvikling af studielån vil medføre en merudgift, der antages at blive på maksimalt kr. 50.000. Den anførte merudgift vil blive afholdt inden for departementets eksisterende ramme.

Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at der udover ovennævnte ikke vil kunne forekomme flere afledte økonomiske konsekvenser. Skulle forslaget mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes indenfor de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut i den form forslaget har, når Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med udvalgets ovenstående anbefalinger.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Andreas Uldum
næstformand

Harald Bianco,
suppleant

Hans Aronsen

Ruth Heilmann

Aleqa Hammond